

Mål M 10060-25

Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen

mmd.nacka@dom.se

Yttrande angående SKB:s ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till upplag av bergmassor m.m. inom fastigheterna Ön 1:1 och Forsmark 6:5

Östhammars kommun mottog den 8 april 2026 en kungörelse från Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt angående Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till upplag av bergmassor m.m. inom fastigheterna Ön 1:1 och Forsmark 6:5 i Östhammars kommun. Verksamheten omfattas av kraven på specifik miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har getts in.

Synpunkter med anledning av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen ska, efter kommunens beviljade dispens, lämnas till domstolen senast den 27 maj 2026.

Bakgrund

SKB har i uppdrag att ta hand om det radioaktiva avfallet från de svenska kärnkraftverken. I SKB:s system för omhändertagande av radioaktivt avfall ingår två geologiska slutförvar i Forsmark i Östhammars kommun; ett slutförvar för kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR) och ett slutförvar för använt kärnbränsle (Kärnbränsleförvaret). Utbyggnation av SFR pågår och förberedelser för uppförandet av Kärnbränsleförvaret har påbörjats.

I samband med de pågående och planerade bergarbetena för slutförvaren kommer stora mängder berg att genereras. SKB har sedan ansökningarna för de båda slutförvaren lämnades in ändrat sin masshanteringsstrategi vilket bland annat innebär att massorna i större utsträckning än vad som tidigare var planerat kommer att nyttiggöras lokalt. Dessutom har SKB, vid detaljprojektering av bergupplaget inom Kärnbränsleförvarets verksamhetsområde, konstaterat att det upplaget inte kommer rymma hela den tillståndsgivna mängden bergmassor. Det innebär att det behövs ytterligare ytor för långtidslagring.

SKB lämnade i december 2025 in en ansökan om tillstånd för ett bergupplag väster om Forsmarks kärnkraftverk. Den planerade verksamheten omfattar mottagning, hantering och lagring av berg- och jordmassor från utbyggnaden av SFR och Kärnbränsleförvaret. Totalt planeras ungefär 1,8 miljoner ton bergmassor läggas upp inom anläggningen. Massorna ska bland annat användas för återförslutning av slutförvaren.

För att skapa den aktuella ytan planeras avverkning av skog och markarbeten i form av sprängning, schaktning och utfyllnad. Ansökan omfattar även vattenverksamhet, bland annat eftersom fem mindre våtmarker planeras att fyllas igen.

Samråd genomfördes i tre omgångar mellan oktober 2024 och oktober 2025. Östhammars kommun har lämnat yttrande vid samtliga tre tillfällen (KS-2024-559, BMN-2024-1977).

Östhammars kommuns synpunkter

Östhammars kommun konstaterar att de frågeställningar och synpunkter som kommunen lyft under samrådsskedet i huvudsak har omhändertagits i ansökan med tillhörande MKB.

Transporter

Östhammars kommun uppfattar att SKB:s förändrade masshanteringsstrategi kommer innebära färre tunga transporter från Forsmarksområdet vilket är positivt, framförallt för boende längs med berörda vägar men även för andra som nyttjar de aktuella vägarna.

Buller

Östhammars kommun har, som nämndes under samrådet, mottagit synpunkter från närboende som är oroliga för den bullerstörning som verksamheten kan komma att leda till. Kommunen uppfattar att frågan är omhändertagen i ansökan och MKB:n men vill betona vikten av såväl genomförande av skyddsåtgärder som kontroll av att de villkorade bullernivåerna inte överskrids.

Naturmiljö

Östhammars kommun bedömer att underliggande utredningar för naturmiljö samt de förslag på åtgärder och försiktighetsmått som anges för fågel, groddjur, fladdermöss och kärlväxter i ansökan och i MKB:n avsnitt 5.5.4 är relevanta och bör villkoras. Kommunen har inga ytterligare synpunkter gällande naturmiljö utöver dessa förslag.

Kontrollprogram

SKB föreslår i ansökan ett villkor om kontroll (villkor 14). Enligt förslaget ska kontrollprogram tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten, vilket kommunen är positiv till. Östhammars kommun anser dock att det, i likhet med villkoren för kontrollprogram för SFR och Kärnbränsleförvaret, finns skäl att ange i villkoren *när* programmet ska ges in till tillsynsmyndigheten¹. Kontrollprogrammet bör lämnas till tillsynsmyndigheten *innan* verksamheten påbörjas. Kontroll av verksamheten är av stor vikt för att säkerställa att

¹ I till exempel villkor B26 för Kärnbränsleförvaret står att "förslag till kontrollprogram avseende uppförandeskedet ska ges in till berörd tillsynsmyndighet senast tre månader innan anläggningsarbetena påbörjas" och "förslag till kontrollprogram avseende driftskedet ska ges in till berörd tillsynsmyndighet senast tre månader innan anläggningen tas i drift".

verksamheten bedrivs i enlighet med tillståndet och att villkoren följs. Tillsynsmyndigheten bör därför ges möjlighet att ta ställning till programmet innan verksamheten påbörjas för att säkerställa att kontrollprogrammet har en lämplig omfattning och utformning.

Östhammars kommun vill betona vikten av uppföljning och kontroll av rening av lakvatten. Kommunen har under samrådet lyft ett antal frågeställningar kopplade till kväveringsgrad men med tanke på att det reade lakvattnet planeras ledas till kärnkraftverkets kylvattenkanal vill kommunen även betona vikten av rening och kontroll av partiklar.